

Investigating The Relationship Between Psychological Hardiness And Teachers' Creative Teaching Behavior With The Mediating Role Of Change Self-Efficacy And Teaching Self-Efficacy

Masoumeh Moghani mohamadabadi¹ *masomeh1403@gmail.com*

Ghaffar Karimianpour² *karimiangh@gmail.com*

Madineh Sohrabi³ *zhivarmirani@yahoo.com*

Abstract:

This study aimed to investigate the relationship between psychological Hardiness and creative teaching behavior of teachers B with the mediating role of change self-efficacy and teaching self-efficacy. The study was applied in terms of purpose and descriptive in terms of method, correlation type using structural equation modeling. The research population included all elementary school teachers in Kashan city in the academic year ۲۰۲۳-۲۰۲۴, ۶۰۰ people, of whom ۲۳۴ people were selected as samples using two-stage cluster sampling method and according to Morgan table. To collect data, the Creative Teaching Behavior Questionnaire by Mohebi Amin, Jafari Rezvani, Saadi Rezvani and Amin Yazdi (2013), Teacher Self-Efficacy Questionnaire (TSOES-LF), Change Self-Efficacy by Chen, Golai and Eden (2001) and Psychological Hardiness Questionnaire by Kiamarsi, Najjarian and Mehrabizadeh Honarmand (2013) were used. The research findings showed that psychological Hardiness has a positive and significant effect on teachers' creative teaching behavior, change self-efficacy has a positive and significant effect on teachers' creative teaching behavior, teacher self-efficacy has a positive and significant effect on teachers' creative teaching behavior, psychological Hardiness has a positive and significant effect on change self-efficacy and teaching self-efficacy, and change self-efficacy and teacher self-efficacy play a mediating role in the relationship between psychological Hardiness and teachers' creative teaching behavior. Therefore, it can be said that psychological Hardiness, change self-efficacy, and teacher self-efficacy are important and effective variables on teachers' creative teaching behavior.

Keywords: Creative Teaching Behavior, Psychological Hardiness, change self-efficacy, teacher self-efficacy

¹ Master of Educational Management, Department of Educational Sciences, Islamic Azad University, Mahallat, Iran

² Department of Educational Sciences, Faculty of Humanities, Islamic Azad University, Mahalat, Iran

³ Master's student, Department of Psychology, Islamic Azad University, Kurdistan, Iran

بررسی رابطه بین سرسختی روانشناختی و رفتار تدریس خلاق معلمان با نقش میانجی خودکارآمدی تغییر و خودکارآمدی تدریس

معصومه مقنی محمدآبادی^۱

غفار کریمیان پور^۲

مدینه سهرابی^۳

صص ۶۸-۸۰

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۲/۳۰ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۱/۲۸

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی رابطه بین سرسختی روانشناختی و رفتار تدریس خلاق معلمان با نقش میانجی خودکارآمدی تغییر و خودکارآمدی تدریس انجام گرفت. پژوهش از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ روش، توصیفی از نوع همبستگی به روش معادلات ساختاری بود. جامعه پژوهش، شامل کلیه معلمان مقطع ابتدایی شهرستان کاشان در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ به تعداد ۶۰۰ نفر بود که با استفاده از روش نمونه گیری خوشه‌ای دو مرحله‌ای و با توجه به جدول مورگان تعداد ۲۳۴ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه رفتار تدریس خلاقانه محبی امین، جعفری رضوانی، سعدی رضوانی و امین یزدی (۱۳۹۲)، پرسش‌نامه خودکارآمدی معلم^۴، خودکارآمدی تغییر چن، گولای و ادن (۲۰۰۱) و پرسش‌نامه سرسختی روانشناختی کیومرثی، نجاریان و مهربانی‌زاده هنرمند (۱۳۷۷) استفاده شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که سرسختی روانشناختی بر رفتار تدریس خلاق معلمان تأثیر مثبت و معنادار دارد، خودکارآمدی تغییر بر رفتار تدریس خلاق معلمان تأثیر مثبت و معنادار دارد، خودکارآمدی تدریس خلاق معلمان تأثیر مثبت و معنادار دارد، سرسختی روانشناختی بر خودکارآمدی تغییر و خودکارآمدی تدریس تأثیر مثبت و معنادار دارد، همچنین خودکارآمدی تغییر و خودکارآمدی معلم در رابطه بین سرسختی روانشناختی و رفتار تدریس خلاق معلمان نقش میانجی دارند. بنابراین می‌توان گفت که سرسختی روانشناختی، خودکارآمدی تغییر و خودکارآمدی معلم از متغیرهای مهم و مؤثر بر رفتار تدریس خلاق معلمان هستند.

کلیدواژه‌ها: رفتار تدریس خلاق، سرسختی روانشناختی، خودکارآمدی تغییر، خودکارآمدی معلم

^۱ کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، گروه علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، محلات، ایران

^۲ گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، محلات، ایران

^۳ دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، کردستان، ایران

مقدمه

به دلیل نیاز جامعه امروز به افراد متخصص و خلاق، ضرورت تغییر روش‌های تدریس و استفاده از روش‌های تدریس بدیع بیش‌ازپیش احساس می‌شود و نظام‌های تربیتی که بر تدریس خلاق تأکید می‌نمایند جایگاه مهمی پیدا کرده‌اند (محبی امین و ربیعی، ۱۳۹۸). معلم با به کارگیری روش‌های تدریس خلاق از میان تمامی شیوه‌های تدریس، میزان فعالیت خلاقانه و خودفراگیری و آگاهی دانش آموز را در زمینه‌های گوناگون بالا می‌برد و در این فرایند اثربخشی کار خود را نیز به اثبات می‌رساند (چن و یوان^۱، ۲۰۲۱). در روش تدریس مبتنی بر خلاقیت، تلاش بر این است که شیوه خلاقانه عمل کردن از سوی معلم و دانش آموز بازنموده شود، معلم باید با استفاده از این روش به‌گونه‌ای تدریس کند که بتواند با شاخص‌های خلاقیت آن را خلاقانه نامید (هانچیزا، پوتری و حمدانی^۲، ۲۰۲۱). تدریس خلاق به تدریسی اشاره دارد که از خلاقیت معلم، حاصل می‌شود و نه از تدریسی که هدف آن، توسعه خلاقیت یادگیرنده است (ویلما و اندر^۳، ۲۰۲۱). تدریس خلاق، به جای ایجاد خلاقیت دانش‌آموزان به خلاقیت تدریس معلمان اشاره دارد. معلمان خلاق، هم در فرایند برنامه ریزی و هم در تدریس خود، به روابط بالقوه روانی، بین تخیل و تجربه شخصی/ حرفه‌ای، تأکید می‌کنند و ارزش زیادی، برای کنجکاوی، ریسک‌پذیری، مالکیت، استقلال و توسعه ایده‌های تخیلی و غیرمعمول، در خود و دانش‌آموزان‌شان هستند (مرادی و معظمی، ۱۴۰۲). به کارگیری روش‌های خلاقانه در تدریس باعث می‌شود کیفیت تدریس افزایش یافته یادگیری تا عمق جان دانش‌آموزان رسوخ کند (عطایی عاقل، شعبانی بهار و مقصودی، ۱۴۰۲). لذا شناسایی عوامل مؤثر بر آن ضرورت پیدا می‌کند. نتایج پژوهش وانگ و سیگا^۴ (۲۰۲۴) نشان داد خودکارآمدی تدریس می‌تواند بر رفتارهای تدریس خلاق تأثیر بگذارد. خودکارآمدی تدریس به‌عنوان قضاوت درباره قابلیت‌های خود جهت ایجاد پیامدهای مثبت برای یادگیری فراگیران تعریف می‌شود. به طور خاص، تحلیلی که معلمان در مورد توانایی خود در اعمال تأثیر مرتبط بر مشارکت و یادگیری دانش‌آموزان انجام می‌دهد، خودکارآمدی تدریس نامیده می‌شود (سالیس، فولی و فریس^۵، ۲۰۲۰). پژوهش‌ها نشان می‌دهد که معلمان با خودکارآمدی تدریس مثبت، سطوح بالاتری از تعهد و اشتیاق را در قبال کار خود دارند (گهواره، عبدی و سعیدی پور، ۱۴۰۱). پژوهش‌ها نشان‌دهنده آن است که معلمان با خودکارآمدی بالا هنگام مواجهه با یک کار و فعالیت یا تصمیم دشوار نسبت به دیگران احساس اطمینان و آرامش بیشتری می‌کنند و در نتیجه عملکرد بهتری را از خود نشان می‌دهند (آرورا، چودھاری و سینگ^۶، ۲۰۲۱). معلمان با خودکارآمدی بالا نسبت به ایده‌های جدید پذیراتر هستند و روش‌های جدیدتری در آموزش خود دارند و گرایش‌های فراگیرمحوری در تدریس دارند (سانتی، جورجیو و پریبون^۷، ۲۰۲۰). بندورا (۱۹۷۷) ادعا می‌کند که خودکارآمدی یک بستر تسهیل‌کننده برای فعالیت خلاق است به این دلیل که خودکارآمدی انگیزش را بالا می‌برد و بنابراین بر تفکر و عمل تأکید می‌کند. از این‌رو خودکارآمدی به‌عنوان یک جزء کلیدی و برانگیزاننده برای فعالیت خلاق است (گهواره، عبدی و سعیدی پور، ۱۴۰۱). فخری^۸ (۱۴۰۲)، زارعی^۹ (۱۴۰۲)، محبی امین و ربیعی (۱۳۹۸) و آیینی حیاتی، میستیمیا و سوفان^{۱۰} (۲۰۲۳) در پژوهش خود نشان دادند که خودکارآمدی تدریس بر رفتار تدریس خلاق تأثیر مثبت دارد.

یکی دیگر از عوامل مؤثر بر تدریس خلاق، خودکارآمدی تغییر است (تمرین، ترینو، ساپوترو و سوسیتو، ۲۰۲۵). خودکارآمدی تغییر به ادراک افراد از توانایی خود در اداره کردن تغییرات در موقعیت‌های مختلف و عملکرد بهتر در انجام کارها بدون توجه به تغییرات محیطی اشاره دارد (جلیلیان و همکاران، ۱۴۰۱). اسپنژ^۹ (۲۰۰۴) معتقد است که خودکارآمدی در هنگام تغییرات که موقعیت‌هایی جدید، غیر قابل پیش‌بینی و استرس‌زا می‌باشند برجسته می‌گردد. به طور کلی سطح بالای خودکارآمدی تغییر با نگرش مثبت در جهت تغییرات سازمانی و سازگاری با تغییرات شغلی رابطه دارد (زاهد بابلان و کریمیان پور، ۱۳۹۷). خودکارآمدی تغییر، به طور مشترک با سایر فرآیندهای شناختی (به عنوان مثال، خود انعکاس، پیش‌اندیشی) برای توانایی، انگیزه، واکنش‌ها و کنش‌های افراد نقش اساسی دارد (تمرین و همکاران، ۲۰۲۵). بیابانی و گراوند (۱۴۰۲)، گهواره،

^۱. Chen & Yuan

^۲. Hancza et al

^۳. Vilma & Ander

^۴. Wang, Caiga

^۵. Salles

^۶. Arora

^۷. Santi et al

^۸. Aini Hayati

^۹. Scenes

و همکاران (۱۴۰۱)، دامبی و اندراساری^۱ (۲۰۲۴)، ساپترو، محفود و ساری^۲ (۲۰۲۳) و لیو و وانگ^۳ (۲۰۱۹) در پژوهش خود نشان دادند که خودکارآمدی تغییر بر رفتار تدریس خلاق تاثیر مثبت دارد.

همچنین سرسختی روان‌شناختی نیز بر تدریس خلاق معلمان تاثیر دارد (احمدی، اوضاعی و عظیم پور، ۱۴۰۲). معلمان دارای ویژگی سرسختی روان‌شناختی در پیشبرد اهداف خود پیگیری بیشتری داشته و برای رسیدن به اهداف شغلی خود تلاش بیشتری دارند و این زمینه لازم برای ارتقا خودکارآمدی را در آن‌ها فراهم می‌آورد (محمدی، فدایی نژاد، صادقی مزیدی و مهدوی، ۱۴۰۱). سرسختی روان‌شناختی یکی از ویژگی‌های شخصیتی است که به عنوان یک منبع مقاومت در مواجهه با حوادث تنش‌زا زندگی عمل می‌کند و به اعتقاد کوباسا و پوکتی^۴ (۱۹۸۳) متشکل از سه جزء شامل تعهد شخصی نسبت به اهداف، احساس کنترل بر امور و بخصوص حل مسئله، و علاقمندی به چالش‌های زندگی بعنوان راهی برای رشد است (هدایتی، حسینی و عقیلی، ۱۳۹۵). سرسختی، باوری است که مطابق با آن، تغییر جنبه ای عادی در زندگی و فرصتی برای رشد و یادگیری بیشتر فراهم می‌سازد. در همین راستا پژوهش‌هایی نشان دهنده ارتباط سرسختی با مفاهیمی همچون تنش، اضطراب، استرس، رضایت و بهزیستی زندگی می‌باشند (ازدری، ۱۴۰۳). به اعتقاد کوباسا و پوکتی (۱۹۸۳) سرسختی روان‌شناختی از سه مؤلفه ی تعهد، مهارگری و مبارزه‌جویی تشکیل شده است (محمدی و همکاران، ۱۴۰۱). افراد سرسخت نسبت به آنچه در زندگی انجام می‌دهند از جمله تکالیف شغلی، متعهدتر هستند و خود را وقف اهداف می‌کنند، معمولاً احساس تسلط بر اوضاع را دارند، و تغییرات زندگی را فرصتی برای تحول و پیشرفت می‌دانند نه محدودیت و تهدید. موقعیت‌های چالش برانگیز افراد سرسخت را دچار استرس و افسردگی نمی‌کند بلکه آن‌ها را تاب‌آورتر و منعطف‌تر می‌سازد و این افراد احساس رضایت بیشتری از شغل خود دارند (میوسن، گات، بارچ و وانزوندت،^۵ ۲۰۲۴). احمدی و همکاران (۱۴۰۲) نیز در پژوهش خود نشان دادند که سرسختی روان‌شناختی بر رفتار تدریس خلاق تاثیر دارد.

تدریس، تنها فعالیت معلم در کلاس درس نیست؛ بلکه فعالیتی دوجانبه از طرف معلم و دانش‌آموزان می‌باشد که در جریان آن، بین دانش‌آموزان با یکدیگر و معلم تعامل وجود دارد. این سازه تحت تاثیر سرسختی روان‌شناختی قرار دارد (احمدی و همکاران، ۱۴۰۲). همچنین کمالی، کرمی و کارگرپور (۱۴۰۱)، یعقوبی جنبه سرا (۱۴۰۰) و لوا و سبسمانی^۶ (۲۰۲۴) در پژوهش خود نشان دادند که سرسختی روان‌شناختی بر خودکارآمدی تدریس تاثیر مثبت دارد. از طرف دیگر محمدی و همکاران (۱۴۰۱)، فریانی روچی (۱۳۹۶) و سونی^۷ (۲۰۲۱) در پژوهش خود نشان دادند که سرسختی روان‌شناختی بر خودکارآمدی تغییر تاثیر مثبت دارد. با توجه به مطالب بیان شده این تحقیق باهدف بررسی مدل رفتار تدریس خلاق براساس سرسختی روان‌شناختی با نقش میانجی خودکارآمدی تغییر و معلمان بپردازد و فرضیه‌های زیر مورد بررسی قرار گرفت.

- سرسختی روان‌شناختی بر رفتار تدریس خلاق معلمان اثر مستقیم دارد.
- خودکارآمدی معلم بر رفتار تدریس خلاق معلمان اثر مستقیم دارد.
- خودکارآمدی تغییر بر رفتار تدریس خلاق معلمان اثر مستقیم دارد.
- سرسختی روان‌شناختی بر خودکارآمدی معلم معلمان اثر مستقیم دارد.
- سرسختی روان‌شناختی بر خودکارآمدی تغییر معلمان اثر مستقیم دارد.
- سرسختی روان‌شناختی بر رفتار تدریس خلاق معلمان با نقش میانجی خودکارآمدی تغییر اثر غیرمستقیم دارد.
- سرسختی روان‌شناختی بر رفتار تدریس خلاق معلمان با نقش میانجی خودکارآمدی معلم اثر غیرمستقیم دارد.

^۱ Dumbi et al

^۲ Saputro et al

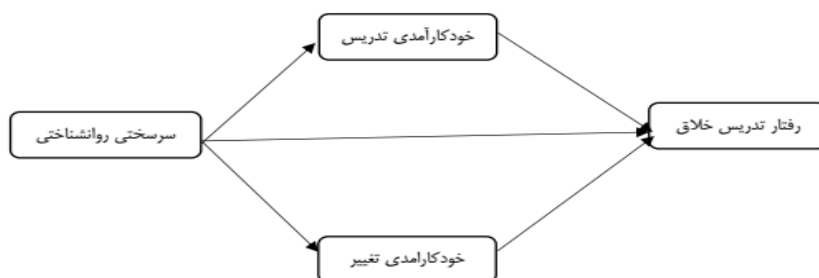
^۳ Liu & Wang

^۴ Kubasa and Phuket

^۵ Meeusen

^۶ Lova & Sesmiarni

^۷ Soni

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

روش شناسی

این پژوهش با توجه هدف کاربردی است و بر حسب ماهیت و روش تحقیق توصیفی - همبستگی از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه هدف در این پژوهش کلیه معلمان مقطع ابتدایی در شهرستان کاشان به تعداد ۶۰۰ نفر بودند که در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ مشغول به تحصیل بودند. بر اساس جدول مورگان حجم نمونه مطلوب برای این پژوهش برابر با ۲۳۴ نفر بود. برای انتخاب نمونه‌ها از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده به روش قرعه‌کشی استفاده شد و افرادی که از لیست معلمان انتخاب شدند، شماره آنها از کارگزینی دریافت و لینک پرسشنامه به همراه فایل صوتی در مورد نحوه پاسخدهی به پرسشنامه در بستر فضای مجازی در اختیار آنها قرار گرفت. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه استفاده شد. برای گردآوری داده‌های رفتار تدریس خلاق معلمان از پرسشنامه رفتار تدریس خلاق محبی امین و همکاران (۱۳۹۲) استفاده شد. این پرسشنامه توسط محبی امین و همکاران (۱۳۹۲) در ۵۵ سؤال و ۱۰ مؤلفه چالش، آزادی، حمایت از ایده‌ها، اعتماد و اطمینان، مباحثه، تضاد، خطرپذیری، زمان دادن به ایده‌ها، سرزندگی و پویایی، مؤلفه شادمانی و شوخ طبعی طراحی شده است. مقیاس نمره‌دهی پرسشنامه بر اساس مقیاس لیکرت از کاملاً مخالف (۱) تا کاملاً موافق (۵) می‌باشد. ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده در پژوهش (محبی امین و همکاران، ۱۳۹۲) برای این پرسشنامه ۰/۸۳ برآورد شد. در این پژوهش نیز روایی محتوایی، واگرا و همگرایی پرسشنامه مورد تایید قرار گرفته و آلفای کرونباخ برای کل مقیاس (۰/۸۹) به دست آمد. برای گردآوری داده‌های خودکارآمدی تدریس از پرسشنامه چانن - موران و وولفولک هوی (۲۰۰۱) استفاده شد. این پرسشنامه در ۲۴ سؤال و سه مولفه راهبردهای آموزشی، مدیریت کلاس، و درگیر کردن دانش‌آموزان طراحی شده است. نمره گذاری پرسشنامه بر اساس طیف لیکرت پنج درجه‌ای از بسیار کم (۰) تا بسیار زیاد (۴) نمره‌گذاری می‌شود. روایی این پرسش‌نامه توسط حسین چاری و همکاران (۱۳۸۹) تایید شده و پایایی آن را ۰/۸۳ گزارش کرده است. در این پژوهش نیز روایی محتوایی، واگرا و همگرایی پرسشنامه مورد تایید قرار گرفته و آلفای کرونباخ برای کل مقیاس (۰/۸۶) به دست آمد. برای سنجش خودکارآمدی تغییر از پرسش‌نامه چن و همکاران (۲۰۰۰) استفاده شد. این پرسشنامه در ۶ سؤال و به صورت تک عاملی طراحی شده است. نمره گذاری پرسشنامه بر اساس طیف ۵ درجه‌ای لیکرت از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) می‌باشد. روایی پرسشنامه توسط زاهد بابلان و کریمیان پور (۱۳۹۷) مورد تایید قرار گرفته و پایایی ۰/۹۱ گزارش شده است. در این پژوهش نیز روایی محتوایی، واگرا و همگرایی پرسشنامه مورد تایید قرار گرفته و آلفای کرونباخ برای کل مقیاس (۰/۹۱) به دست آمد. همچنین برای سنجش سرخستی روانشناختی معلمان از پرسشنامه سرخستی روانشناختی کیومرثی، نجاریان و مهرابی‌زاده هنرمند (۱۳۷۷) استفاده شد. این پرسشنامه در ۲۷ سؤال و به صورت تک عاملی طراحی شده است. شیوه نمره‌گذاری بر اساس طیف ۴ درجه‌ای لیکرت از هرگز (۱) تا

اغلب اوقات (۴) می‌باشد. روایی محتوایی پرسشنامه مورد تایید قرار گرفته و پایایی آن توسط کیامرثی و همکاران (۱۳۷۷) ۰/۸۴ گزارش شده است. در این پژوهش نیز روایی محتوایی، واگرا و همگرایی پرسشنامه مورد تایید قرار گرفته و آلفای کرونباخ برای کل مقیاس (۰/۸۶) به دست آمد. برای تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی (میانگین، انحراف استاندارد) و آمار استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون) تحت نرم افزار Spss نسخه ۲۳ و برای بررسی برازش مدل از نرم افزار Smart Pls نسخه ۳ استفاده شد.

یافته‌ها

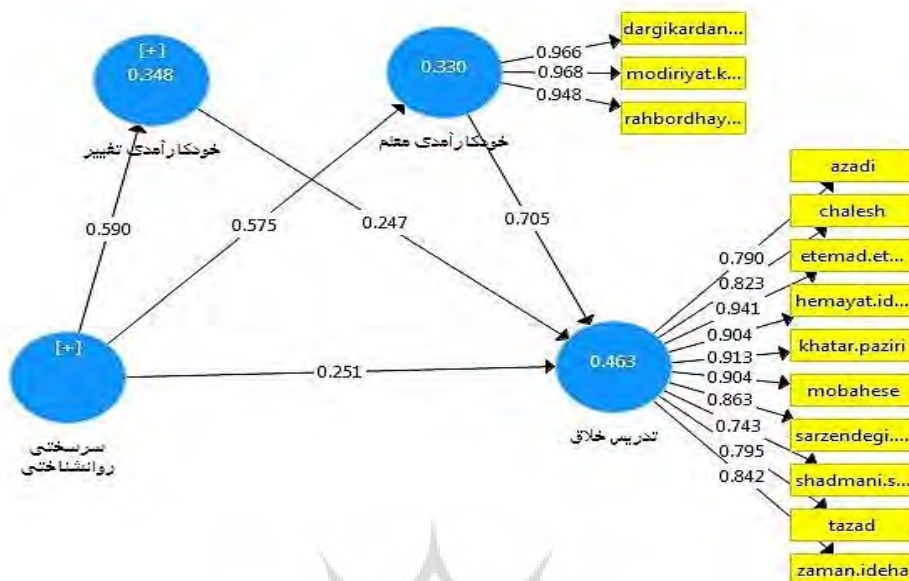
تعداد ۱۸۶ نفر معادل ۷۹/۵ درصد از شرکت کنندگان در پژوهش زن و تعداد ۴۸ نفر معادل ۲۰/۵ درصد از شرکت کنندگان در پژوهش مرد بودند. سطح تحصیلات تعداد ۱۹۵ نفر معادل ۸۳/۳ درصد از شرکت کنندگان در پژوهش کارشناسی و سطح تحصیلات ۳۹ نفر معادل ۱۶/۷ درصد از شرکت کنندگان فوق لیسانس و بالاتر بودند. سابقه خدمت تعداد ۱۶ نفر معادل ۶/۹ درصد از شرکت کنندگان کمتر از ۵ سال، سابقه خدمت تعداد ۱۵۱ نفر معادل ۶۴/۵ درصد از شرکت کنندگان بین ۶ تا ۱۰ سال، سابقه خدمت تعداد ۵۵ نفر معادل ۲۳/۵ درصد از شرکت کنندگان بین ۱۱ تا ۱۵ سال و سابقه خدمت تعداد ۱۲ نفر معادل ۵/۱ درصد از شرکت کنندگان بیشتر از ۱۵ سال بود.

جدول ۱: یافته‌های توصیفی و ضریب همبستگی پیرسون

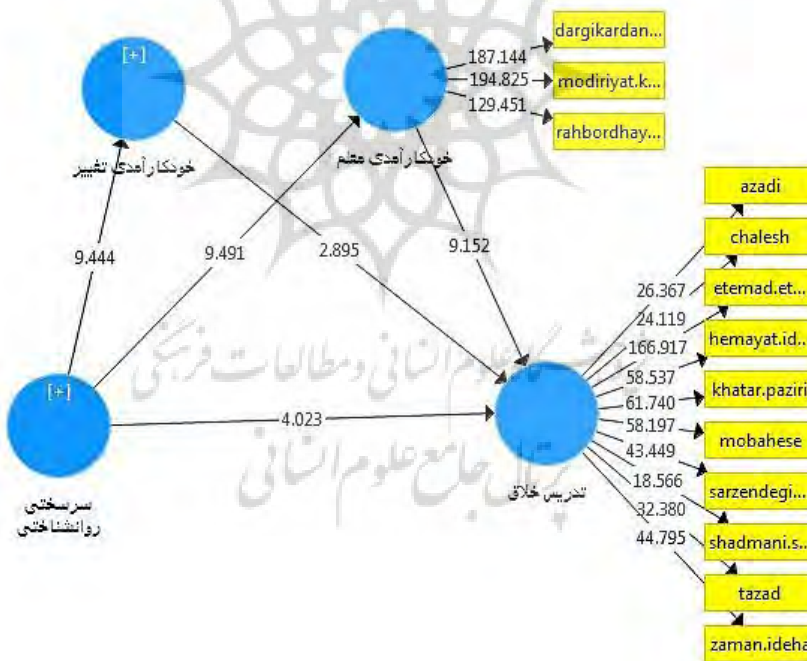
متغیرها	میانگین	انحراف معیار	۱	۲	۳	۴
۱. رفتار تدریس خلاق	۲۱۰/۴۸	۳۷/۷۸	۱			
۲. خودکارآمدی تدریس	۸۵/۱۵	۱۷/۲۷	۰/۵۹**	۱		
۳. خودکارآمدی تغییر	۶۹/۵۷	۱۶/۹۱	۰/۵۸**	۰/۳۱**	۱	
۴. سرسختی روانشناختی	۴۵/۵۸	۹/۶۱	۰/۲۸**	۰/۲۷**	۰/۷۴**	۱

$p < 0.05^*$, $p < 0.01^{**}$

همانگونه که در جدول بالا مشاهده می‌شود، میانگین و انحراف معیار متغیرهای اصلی تحقیق شامل تدریس خلاق به ترتیب برابر با ۲۱۰/۴۸ و ۳۷/۷۸، خودکارآمدی معلم به ترتیب برابر با ۸۵/۱۵ و ۱۷/۲۷، میانگین و انحراف معیار متغیر خودکارآمدی تغییر به ترتیب برابر با ۶۹/۵۷ و ۱۶/۹۱ و میانگین و انحراف معیار متغیر سرسختی روانشناختی به ترتیب برابر با ۴۵/۵۸ و ۹/۶۱ می‌باشد. نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون نشان داد که بین سرسختی روانشناختی با خودکارآمدی تغییر با ضریب همبستگی برابر با $(R=0/59, P<0.1)$ ، بین سرسختی روانشناختی با خودکارآمدی معلم $(R=0/59, P<0.1)$ ، بین سرسختی روانشناختی با تدریس خلاق $(R=0/59, P<0.1)$ ، بین خودکارآمدی تغییر با خودکارآمدی معلم $(R=0/59, P<0.1)$ و بین خودکارآمدی معلم با تدریس خلاق با ضریب همبستگی $(R=0/59, P<0.1)$ ، رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

شکل ۲: مدل نهایی پژوهش بر اساس ضرایب استاندارد

شکل ۳: مدل نهایی پژوهش بر اساس اعداد معناداری

جدول ۲: بررسی شاخص های برازش مدل پژوهش

نام متغیر	پایایی ترکیبی	متوسط واریانس استخراج شده	آلفای کرونباخ	نتیجه گیری
تدریس خلاق	۰/۹۶۴	۰/۷۲۹	۰/۸۹۵	تایید
خودکارآمدی تغییر	۰/۹۶۵	۰/۷۴۱	۰/۹۰۸	تایید
خودکارآمدی معلم	۰/۹۷۳	۰/۹۲۳	۰/۸۹۶	تایید
سرسختی روانشناختی	۰/۸۸۲	۰/۸۰۲	۰/۸۱۶	تایید

همانگونه که در جدول مشاهده می شود، بررسی شاخصهای پایایی ترکیبی، آلفای کرونباخ و متوسط واریانس استخراج شده نشان از برازش مدل دارد.

جدول ۳. اثرات مستقیم و غیرمستقیم مدل پژوهش

روابط مستقیم مدل	ضریب اثر	T	SIG	نتیجه
سرسختی روانشناختی	خودکارآمدی تغییر	۰/۵۹۰	۹/۴۴۴	P<۰/۰۰۱ تایید
خودکارآمدی تغییر	رفتار تدریس خلاق	۰/۲۴۷	۲/۸۹۵	P<۰/۰۰۴ تایید
سرسختی روانشناختی	رفتار تدریس خلاق	۰/۲۵۱	۴/۰۲۳	P<۰/۰۰۱ تایید
سرسختی روانشناختی	خودکارآمدی معلم	۰/۵۷۵	۹/۴۹۱	P<۰/۰۰۱ تایید
خودکارآمدی معلم	رفتار تدریس خلاق	۰/۷۰۵	۹/۱۵۲	P<۰/۰۰۱ تایید
مسیر				
سرسختی روانشناختی* خودکارآمدی تغییر* تدریس خلاق	ضریب اثر	مقدار T	SIG	نتیجه
	۰/۱۴۶	۲/۴۲۴	P<۰/۰۱۶	تایید
سرسختی روانشناختی* خودکارآمدی تدریس* تدریس خلاق	ضریب اثر	مقدار T	SIG	نتیجه
	۰/۴۰۵	۶/۹۲۸	P<۰/۰۰۱	تایید
شاخص GOF		۰/۴۸	مطلوب	

همانطور که در جدول فوق ملاحظه میگردد، سرسختی روانشناختی با بتای ۰/۲۵۱ و ضریب T برابر با ۴/۰۲ بر رفتار تدریس خلاق معلمان اثر مستقیم و معنادار دارد، خودکارآمدی معلم با بتای ۰/۷۰ و ضریب T برابر با ۹/۱۵ بر رفتار تدریس خلاق معلمان اثر مستقیم و معنادار دارد، خودکارآمدی تغییر با بتای ۰/۲۴ و ضریب T برابر با ۲/۸۹ بر رفتار تدریس خلاق معلمان اثر مستقیم و معنادار دارد، سرسختی روانشناختی با بتای ۰/۵۷ و ضریب T برابر با ۹/۴۹ بر خودکارآمدی معلم اثر مستقیم و معنادار دارد، سرسختی روانشناختی با بتای ۰/۵۹ و ضریب T برابر با ۹/۴۴ بر خودکارآمدی تغییر اثر مستقیم و معنادار دارد، سرسختی روانشناختی با ضریب ۰/۱۴ و ضریب t برابر با ۲/۴۲ با نقش میانجی خودکارآمدی تغییر اثر غیر مستقیم دارد، همچنین سرسختی روانشناختی با ضریب ۰/۴۰ و ضریب t برابر با ۶/۹۲ با نقش میانجی خودکارآمدی تدریس اثر غیر مستقیم دارد. همچنین بررسی برازش کلی مدل نشان داد که شاخص GOF برابر با ۰/۴۸ نشان از برازش مطلوب مدل پژوهش می باشد.

بحث و نتیجه گیری

این پژوهش با هدف بررسی رابطه بین سرسختی روانشناختی و تدریس خلاق معلمان با نقش میانجی خودکارآمدی تغییر و خودکارآمدی تدریس انجام شد.

نتایج تحلیل داده ها نشان داد که سرسختی روانشناختی بر رفتار تدریس خلاق معلمان تأثیر مثبت و معنادار دارد. این نتیجه با نتایج پژوهشهای احمدی و همکاران (۱۴۰۲) و افسر، القاضی، احتشام و جاوید (۲۰۲۰) مبنی بر رابطه بین سرسختی روانشناختی و رفتار تدریس خلاق همسو می باشد. در تبیین رابطه بین سرسختی روانشناختی و رفتار تدریس خلاق معلمان می توان گفت که سرسختی روانشناختی، یکی از ویژگی های شخصیتی است که در رویارویی با حوادث فشار زای زندگی به عنوان منبع مقاومت و سپر محافظ عمل می کند و به فرد امکان ترسیم و دسترسی به فهرستی از راهبردها را می دهد تا دیدی خوش بینانه نسبت به فشارها به دست آمده و بطور مناسب به مبارزه جویی با این عوامل بپردازد، سرسختی ترکیبی از باورها در مورد خود و جهان است که از سه جزء تعهد، کنترل و مبارزه جویی تشکیل شده است. نتایج پژوهش احمدی و همکاران نیز رابطه بین سرسختی روانشناختی و رفتار تدریس خلاق معلمان را مورد تایید قرار داده است. در واقع معلمانی که دارای سرسختی روانشناختی بالاتری هستند، تلاش بیشتری برای تدریس خلاقانه دارند. این معلمان روش های جدید تدریس را به کار می گیرند، پیش از کلاس، زمان وسیعی را به طراحی روش تدریس اختصاص می دهند و به خاطر اعتقادات و تعهدات بالای معلمان درباره حیطه شغلی خود، سعی بر ارائه تدریس خلاقانه تری در کلاس درس دارند (لوا و سیسمیاری، ۲۰۲۴). به طور کلی می توان گفت که سرسختی روانشناختی با فراهم آوردن منابع روانی (مانند مقاومت در برابر استرس، انعطاف پذیری و تعهد)، بستر مناسبی برای بروز تدریس خلاق در معلمان ایجاد میکند. بنابراین، تقویت این ویژگی در معلمان میتواند به بهبود کیفیت آموزش و یادگیری منجر شود (افسر و همکاران، ۲۰۲۰).

نتایج تحلیل داده ها نشان داد که خودکارآمدی تدریس نیز بر رفتار تدریس خلاق معلمان تأثیر مثبت و معنادار دارد. این نتیجه با نتایج پژوهشهای جلیلیان و همکاران (۱۴۰۱)، محبی امین و ربیعی (۱۳۹۸)، فخری (۱۴۰۲)، زارعی (۱۴۰۲)، تمرین و همکاران (۲۰۲۵) و آیینی حیاتی و همکاران (۲۰۲۳) مبنی بر رابطه بین خودکارآمدی تدریس و رفتار تدریس خلاق معلمان همسو می باشد. در تبیین این نتیجه می توان گفت که بخش اعظمی از احساسات و هیجانات ما تحت تأثیر خودکارآمدی هستند، کسانی که از خودکارآمدی بالاتری بهره مند هستند سریعتر خود را تغییر و تحولات رخ داده در زندگی سازگار می شوند. خودکارآمدی بالا با خلق، ذخیره و کاربرد دانش جدید و عملکرد خلاقانه در امر آموزش همراه است. تمرین و همکاران (۲۰۲۵) نشان دادند که معلمانی که خودکارآمدی تدریس بالایی دارند تعهد بیشتری برای استفاده از روش های جدید و تازه و خلاقانه در تدریس خود دارند و با استفاده از رویکرد حل مسئله، ضمن شناسایی مشکلات، راه های حساب شده و نوینی را برای حل مشکلات و در نتیجه ارتقای عملکرد خلاقانه در تدریس فراهم کنند. فخری و همکاران (۱۴۰۲) نشان دادند معلمانی که خودکارآمدی بالایی دارند، بیشتر تمایل دارند از روش های خلاقانه استفاده کنند، زیرا باور دارند می توانند چالش های روش های غیر سنتی را مدیریت کنند.

نتایج تحلیل داده ها نشان داد که خودکارآمدی تغییر نیز بر رفتار تدریس خلاق معلمان تأثیر مثبت و معنادار دارد. این نتیجه با نتایج پژوهشهای بیابانی و گراوند (۱۴۰۲)، گهواره و همکاران (۱۴۰۱)، دامبی و همکاران (۲۰۲۴)، ساپترو و همکاران (۲۰۲۳) و لیو و وانگ (۲۰۱۹) مبنی بر رابطه بین خودکارآمدی تغییر و رفتار تدریس خلاق معلمان همسو می باشد. در تبیین این یافته می توان گفت که احساسات مثبت معلمان نسبت به مدرسه و اقدامات آنها در به دست آوردن نتایج مثبت و ارتقای عملکردهای خلاقانه، نتیجه باورها و اعتقادی است که به خودکارآمدی خود دارند. معلمان دارای خودکارآمدی مناسب با استفاده از رویکرد حل مسئله، ضمن تشخیص مشکلات، راه های حساب شده و نوینی را برای برطرف کردن مشکلات و در نتیجه ارتقای عملکرد خلاقانه فراهم می کنند. بها دادن به نظرات و تواناییهای معلمان در امور مختلف مدرسه باورهای آنان را نسبت به تواناییهایشان در انجام وظایف به گونه موفقیت آمیزی افزایش می دهد. در نتیجه با بهبود احساس لیاقت و خودکارآمدی معلمان، زمینه لازم برای بروز خلاقیت و عملکردهای خلاقانه آنها در مدرسه فراهم می شود. ، به عبارت دیگر خودکارآمدی ریشه در توانایی معلمان برای هدایت

تصمیم‌های آنان در ایفای نقش خود دارد. دامبی و همکاران (۲۰۲۵) نشان دادند که معلمانی که به توانایی خود در مواجهه با تغییرات باور دارند، تمایل بیشتری به آزمایش روشهای جدید تدریس، پذیرش فناوریهای آموزشی و طراحی فعالیتهای خلاقانه دارند. آنها کمتر از شکست می‌ترسند و بیشتر ریسک‌پذیر هستند و رفتارهای خلاقانه تری در حوزه تدریس از خود نشان می‌دهند.

نتایج تحلیل داده‌ها نشان داد که سرسختی روانشناختی بر خودکارآمدی معلم تأثیر مثبت و مستقیم دارد. این نتیجه با نتایج پژوهشهای یعقوبی جنبه سرا (۱۴۰۰)، کمالی و همکاران (۱۴۰۱)، لوا و سیسمارنی (۲۰۲۴) و حیدری (۱۳۹۳) مبنی بر رابطه بین سرسختی روانشناختی و خودکارآمدی معلمان همسو می‌باشد. با توجه به نتایج به دست آمده می‌توان بیان کرد که سرسختی روانشناختی معلمان که ترکیبی از تفکر، احساس و رفتار غنی سازی شده نسبت به افزایش هرچه بیشتر کیفیت زندگی فردی آنان است می‌تواند بر افزایش خودکارآمدی تدریس معلمان در محیط کاری مخصوص در کلاس درس شود. به عبارت دیگر سرسختی روانشناختی معلمان در مقاومت برابر وقایع فشارزای زندگی و کنترل آنها، تعهد کاری و داشتن نگاهی نو نسبت به موقعیت‌های مثبت و منفی مختلف آموزشی می‌تواند بر احساس و باورهای معلمان نسبت به کارآمد بودن و اثربخش بودن در تدریس تأثیرگذار باشد. لوا و سیسمارنی (۲۰۲۴) نشان دادند که معلمان با سرسختی روانشناختی بالا، معمولاً خودکارآمدی تدریس بیشتری دارند، زیرا: در مواجهه با چالشهای آموزشی (مانند مدیریت کلاس یا تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان)، مقاومتر هستند و آنها را به عنوان فرصت می‌بینند.

نتایج تحلیل داده‌ها برای نشان داد که سرسختی روانشناختی بر خودکارآمدی تغییر تأثیر مثبت و مستقیم دارد. این نتیجه با نتایج پژوهشهای محمدی و همکاران (۱۴۰۱)، سونی (۲۰۲۱) و فرقانی روچی (۱۳۹۶) مبنی بر رابطه بین سرسختی و خودکارآمدی تغییر همسو می‌باشد. می‌توان این‌گونه بیان کرد که سرسختی ترکیبی از نگرش‌ها و باورها تعریف می‌شود که به معلمان انگیزه و جرئت می‌دهد تا در مواجهه با موقعیت‌های فشارزا و دشوار تحصیلی، کارهای سخت و راهبردی انجام دهند و برای سازگاری با آن شرایط سرسختانه فعالیت کند تا از میان رویدادهایی که بالقوه می‌توانند واجد پیام‌های فاجعه‌آمیز و ناخوشایند باشند، راهی به سوی رشد و تعالی باز کند و فرصتهایی برای رشد و پیشرفت شغلی و آموزشی و فردی فراهم آورد که یک نوع احساس کارآمدی درونشان ایجاد می‌شود و این توانمندی در معلمان باعث بهبود عزت‌نفس و بهبود شرایط زندگی و موقعیت شغلی می‌شود. همچنین معلمانی که کارآمدی تغییر بالایی دارند، آنها در مواجهه با رویدادهای استرس‌زای مسائل آموزشی دانش‌آموزان سایر مناسبات زندگی عملکرد بهتری داشته و متعهدتر و با تسلط بیشتر تغییرات محیط را کنترل و هدف‌های خود را پیگیری می‌کنند. نتایج تحلیل داده‌ها نشان داد که خودکارآمدی تغییر در رابطه بین سرسختی روانشناختی و رفتار تدریس خلاق معلمان نقش میانجی دارد. در تبیین تایید این فرضیه می‌توان گفت که سرسختی روان‌شناختی باعث می‌شود که افراد نسبت به قابلیت‌ها و توانایی‌های خود نگرش مثبتی داشته باشند و در برخورد با چالش‌ها و مشکلات آموزشی و شغلی، به جای کناره‌گیری؛ با آنها روبه‌رو شوند و بکوشند آن‌ها را حل کنند که این امر منجر به بالا رفتن میزان توانمندی معلمان در اداره کردن تغییرات و تحولات مختلف محیط شغلی و بهبود در عملکرد ایشان می‌شود که به نوبه خود بر اشتیاق معلمان برای کاربرد رفتار خلاقانه منجمله به کارگیری خلاقیت معلم در طراحی منظم راه‌حل‌های تدریس، اتخاذ تکنیک‌های تدریس مناسب، تغییر روش‌های تدریس و تدارک‌دیدن فعالیتهای تدریس تأثیر می‌گذارد.

نتایج تحلیل داده‌ها نشان داد که خودکارآمدی معلم در رابطه بین سرسختی روانشناختی و رفتار تدریس خلاق معلمان نقش میانجی دارد. می‌توان گفت که با بالا رفتن میزان باور فرد نسبت به اهمیت، ارزش و معناداری فعالیت‌ها و امور زندگی معلمان و افزایش اعتقادشان نسبت به قابل پیش بینی و کنترل پذیر بودن وقایع زندگی و جلوه کردن وقایع و تغییرات زندگی به منزله یک فرصت در نظر معلمان بر افزایش باورها و هیجانات و رفتارهای کارآمد فرد تأثیر گذاشته و در مدیریت چالش‌ها و دستیابی به اهداف ارزشمند کمک کند که این امر منجر می‌شود تا معلمان خودباور در امر تدریس مطالب درسی را با روش‌هایی مبتکرانه و نوآورانه به دانش‌آموزان آموزش دهند و از موضوعات خسته‌کننده و حوصله‌سرب، مطالبی

جذاب و هیجان‌انگیز بسازند و در تدریس خلاق تمام تمرکزش بر روی روش‌های تدریسی باشد که با روحیات دانش‌آموز بیشترین سازگاری را دارند.

به طور کلی نتایج این پژوهش نشان داد که سرسختی روانشناختی، خودکارآمدی تدریس و خودکارآمدی تغییر از مهم‌ترین متغیرهای مهم و موثر بر رفتار تدریس خلاق معلمان است و تاثیرات مثبت و مستقیمی بر رفتار تدریس خلاق معلمان دارند. پژوهشگران حوزه تدریس می‌توانند برای افزایش رفتار خلاق تدریس در بین معلمان به این سه متغیر توجه داشته باشند.

با توجه به نتایج پژوهش پیشنهاد می‌شود که مسئولان آموزش و پرورش دوره‌های آموزشی ضمن خدمت جهت تقویت باورهای خودکارآمدی تدریس برگزار نمایند همچنین به صورت ادواری به ارزیابی و سنجش نحوه تدریس معلمان اقدام کنند و در این زمینه‌ها نیز دوره‌های ضمن خدمت تشکیل دهند، با برگزاری کارگاه‌های تاب‌آوری و مدیریت تغییر برای معلمان، میزان انعطاف‌پذیری و خودکارآمدی تغییر در بین معلمان را افزایش دهند تا به سمت تدریس خلاق گام بردارند، سیاست‌گذاران آموزشی و مدیران مداری فضایی امن و بدون ترس از شکست برای تجربه کردن روش‌های جدید تدریس توسط معلمان فراهم کنند، با ایجاد شبکه‌های حرفه‌ای معلمان، فضای لازم برای تبادل تجربیات خود از روش‌های جدید و خلاقانه فراهم شود، زمان و منابع کافی (فضای آموزشی، ابزارها و رسانه‌های آموزشی) برای اجرای روش‌های خلاقانه در اختیار دبیران قرار بگیرد. لازم به ذکر است که جامعه آماری پژوهش محدود به معلمان مقطع ابتدایی شهر کاشان بود و لذا در تعمیم نتایج آن به سایر معلمان باید احتیاط کرد.

References

- Ahmadi, G., Ozaa'ee, N, & Azimpoor, E. (۲۰۲۳). A Structural Model For The Impact Of Professional Ethics And Occupational Endurance On Creative Teaching. *Qjoe*; ۳۹ (۳): ۸۶-۶۹ [In Persian]
- Aini Hayati Pazin Fadzil, Siti Mistima Maat , Sofwan Mahmud Muhammad (۲۰۲۲). The Relationship between Teacher's Self-Efficacy and Creative Teaching of Primary Mathematics Teachers. *Journal of Educational and Social Research*. ۱۳(۵). ۳۵۴-۳۴۰
- Arora, S., Chaudhary, P., & Singh, R. K. (۲۰۲۱). Impact of coronavirus and online exam anxiety on self-efficacy: the moderating role of coping strategy. *Interactive Technology and Smart Education*, ۱۸(۳), ۴۷۵-۴۹۲.
- Ataei Aghel, Z. , Shabani Bahar, G. And Maghsoudi, H. (۲۰۲۳). The Relationship Between Creative Teaching And Teaching Quality Of Physical Education Teachers Of First Secondary School. *Sport Sciences And Health Promotion*, 1(۱), ۱-۱۸ [In Persian]
- Azhdari, A. (۲۰۲۳). Predicting The Job Satisfaction Of Elementary Teachers In Kazerun City Based On Psychological Hardiness And Achievement Motivation. *New Paradigms In Educational Research*, 2(۱), ۳۲-۱۷. [In Persian]
- Biabani M, Garavand H. (۲۰۲۴). Modeling Of Creative Teaching Behavior Based On Psychological Empowerment Mediated By Creative Self-Efficacy Among Teachers Of Schools For Mental Retardation. *Rooyesh*. 12(۱۱), ۱۹۲-۱۸۱. [In Persian]
- Cenberci, S. (۲۰۱۸). The Investigation of the Creative Thinking Tendency of Prospective Mathematics Teachers in Terms of Different Variables. *Journal of Education and Training Studies*, ۶ (۹), ۸۵-۷۸.
- Chen. H. Yuan. Y. (۲۰۲۱) The Study of the Relationships of Teacher's Creative Teaching, Imagination, and Principal's Visionary Leadership. *SAGE Open July- September* ۵(۲): ۱۵-۱۰
- Dumbi .K S., Indrasari. S. Y. (۲۰۲۴). Encourage Teacher Innovative Behavior : The Interaction Role of Cognitive Flexibility and Teacher Self-Efficacy. *Jurnal kependidikan*. ۱(۱): ۳۶۹-۳۵۲.
- Fakhri,B. (۲۰۲۳). The Relationship Between Psychological Capital And Creative Teaching Behavior; The Mediating Role Of Knowledge Sharing And Creative Teaching Self-Efficacy (Case Study Of Elementary School Teachers In Kermanshah City), Master's Thesis, Payam Noor, Kermanshah Province. [In Persian]
- Gahvareh, A., Abdi, E., Saeedipour, B. (۲۰۲۲). The Relationship Between Teaching And Creative Self-Efficacy With Creative Teaching Behavior Of Elementary School Teachers. *Quarterly Journal Of Studies And Research In Behavioral Sciences*, ۱۴(۱۰): ۵۰-۱۴ [In Persian]
- Ghorbani Rochi, M. (۲۰۱۸). The Relationship Between Self-Efficacy, Psychological Hardiness And Self-Esteem In Special School Teachers. The Fourth National Conference On Modern Studies And Research In The Field Of Educational Sciences And Psychology In Iran [In Persian]
- Hanicza, Y., Putri, D. H., & Hamdani, D. (۲۰۲۱). Identification of debriefing ۲۱ st century skills on aspects of critical thinking skills and communication skills in Bengkulu high school students in physics subjects. *Journal of Physics: Conference Series*. ۱۷(۳۱), ۲۵-۱۲.

- Hedayati M, Hosseini A, Aghili M. (۲۰۱۵). The Relationship Between Psychological Hardness With Students' Achievement Motivation And Quality Of Life. *Journal Of Psychological Science*. 14(۵۳), ۴۰-۵۴. [In Persian]
- Jalilian S, Nejati V, Azimpoor E. (۲۰۲۲). The Role Of Job Commitment, Creative Self-Efficacy And Psychological Empowerment In Predicting Teachers' Creative Teaching. *Erj*; ۱۰ (۴۴): ۴۵-۵۷ [In Persian]
- Javanmard S. (۲۰۱۶). The role of classroom creative atmosphere in predicting university campus quality components. *Iranian Higher Edu*. ۸(۲):۱۳۳-۶۰.
- Kamali S, Karami R, Kargarpour K. (۲۰۲۲). Investigating The Impact Of Self-Efficacy And Job Performance With The Mediating Role Of Mental Hardness Of Accountants: Case Study Offices Of Arvand Free Zone. *Aapc*; ۷ (۱۳): ۲۹۸-۳۳۴ [In Persian]
- Liu, H., Wang I., (۲۰۱۹). Creative Teaching Behaviors of Health Care School Teachers in Taiwan: Mediating and moderating effects. *BMC Medical Education*. ۱۹(۳):۱۸۶-۱۹۸
- Lova R. A., Sesmiarni (۲۰۲۴). The Relationship Between Teacher Efficacy and Hardiness in Inclusive School Teachers at the Foundation of Inspiring Learners in Bukittinggi CityMaddi, S.R. (۲۰۱۷). Relevance of hardiness assessment and training to the military content. *Military Psychology*, ۱۹(۱), ۶۱-۷۰.
- Meeusen, V., Gatt, S. P., Barach, P., & Van Zundert, A. (۲۰۲۴). Occupational well-being, resilience, burnout, and job satisfaction of surgical teams. *In Handbook of Perioperative and Procedural Patient Safety*, ۲۵(۶):۲۰۵-۲۲۹.
- Mohamadi, M., Fadaeinezhad, V., Sadeghi Mazidi, S., Mahdavi, S. (۲۰۲۲). The Relationship Between Self-Efficacy, Psychological Hardiness And Depression In Teachers In Tehran, ۱۱th International Conference On Psychology, Educational Sciences And Lifestyle [In Persian]
- Mohebi Amin A, Rabiei M. (۲۰۱۹). Study Of The Relationship Between Self-Efficacy Beliefs And Creative Teaching In Mashhad Nursing And Midwifery Faculty. *Res Med Edu*; ۱۱ (۱): ۱۰-۱۹ [In Persian]
- Moradi, R., Moazzami, M. (۲۰۲۳). Identifying And Prioritizing Effective Factors On Teachers' Creative Teaching. *Behavioral Studies In Management*, ۳۵(۱۴): ۱۴۳-۱۵۸ [In Persian]
- Salles W. d. N., Folle A., Farias G. O. (۲۰۲۰). Teaching Self-Efficacy And Factors Associated With The Teaching Practice Of Physical Education Faculty. *journal of physical education*. ۱۲(۲): ۳۶۹-۳۷۹
- Santi, E. A., Gorghiu, G., & Pribeanu, C. (۲۰۲۰). Teachers' Perceived Self-Efficacy for Mobile Teaching and Learning. *Romanian Journal for Multidimensional Education/Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, ۱ (۱۲), ۱۵۷-۱۶۶.
- Saputro I.N., Mahfud T., Sari A.I., (۲۰۲۳).Sukatiman. Promoting Creative Professional Behavior of Future Educators: The Role of Social Capital, *Motivation and Self-Efficacy. Integration of Education*. ۲۷(۳):۳۹۰-۴۰۲.
- Schyns, B. (۲۰۰۴). The influence of occupational self-efficacy on the relationship of leadership behavior and preparedness for occupational change. *Journal of career Development*, ۳۰(۴): ۲۴۷- ۲۶۱.

Soni G. (۲۰۲۱). A Study of Psychological Hardiness and Self-Efficacy on Turnover Intention. *The International Journal of Indian Psychology*, ۹(۲): ۲۵۹-۲۶۷

Tamrin A.G., Bruri Triyono Mochamad Nugroho Saputro, Ida. (۲۰۲۵). Enhancing creative teaching behaviour of vocational school teachers: structural equation modelling analysis. *Journal of Education and Learning*. ۶(۲): ۲۳-۴۰

Vilma. Z. Ander. A. (۲۰۲۱). Being an innovative and creative teacher invassociation with a passion connected to professional duty. *Creativity studies*. ۱۴(۱): ۱۲۵-۱۴۴

Wang, J., & Caiga, B. T. (۲۰۲۴). Creative Teaching Ability, Motivation, and Self-Efficacy Among Art And Design Teachers in Chinese Universities. *Asia Pacific Journal of Management and Sustainable Development*, ۱۲(۲), ۶۲-۷۰.

Yaaghobi, F. (۲۰۲۱). The Relationship Between Self-Efficacy And Psychological Hardiness With Teachers' Resilience In The Educational Context, Master's Thesis, Payam Noor University, Guilan Province. [In Persian]

Zahedbabalan, A. & Karimianpour, Gh. (۲۰۱۸). The Effect Of Distributed Leadership And Psychological Capital On Commitment To Change: The Mediating Role Of Self-Efficacy Of Change. *Transformation Management Journal*, 10(۲): ۱-۲۰. [In Persian]

Zarei, H. (۲۰۲۳). The Relationship Between Social Capital And Creative Teaching Behavior With The Mediating Role Of Knowledge Sharing And Teaching Self-Efficacy Among Elementary School Teachers In Yasuj City, Master's Thesis, Yasuj University. [In Persian]